ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΡΑΚΟΒΟΛΙΑ 10
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΟΙΝΟΣ ΑΛΥΠΙΟΣ ΦΙΑΛΑΙ 5

ΔΙ' ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΣ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑΙ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ:
ΕΝ ΚΡΑΣΟΒΟΛΙΟΝ ΣΚΟΠΕΛΟΥ

ΕΝ ΓΡΕΒΕΝΟΙΣ,
ΤΥΠΟΙΣ ΦΑΙΔΡΑΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΣ,
ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 22

...ὑπὸ τὴν αὔραν τῶν θροούντων φύλλων...

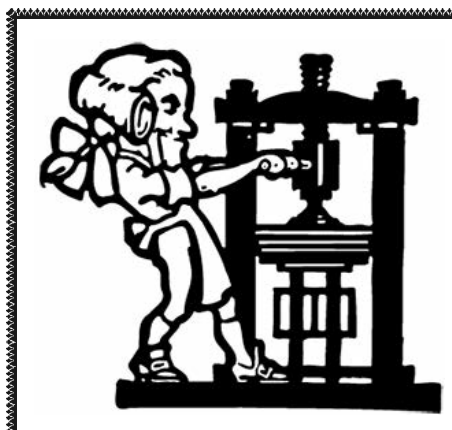

τύρβη

ΕΝΤΥΠΟΝ ΤΕΡΠΝΟΝ τῆς ΦΑΙΔΡΑΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΣ

Δεκαπενταύγουστος 2016 * ΦΥΛΛΟΝ 7ον

Στὰ Κατούνια τοῦ Φίλιππου Σέρραντ

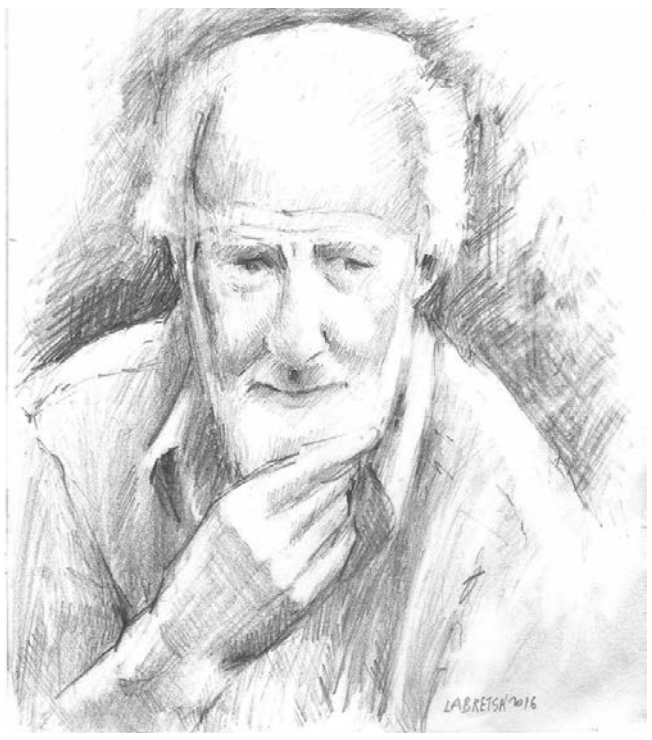

Λογαριάζω στοὺς τυχεροὺς τὸν Φίλιππο Σέρραντ ποὺ βρῆκε στὴ Λίμνη τὴν δεύτερη καὶ ὁριστικὴ πατρίδα του. Τυχερὴ καὶ ἡ Λίμνη ὅπου ἐκεῖνος τώρα κοιμᾶται.

Εἶναι βέβαιο πὼς στὴν ἀρχὴ κάποιοι ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες μου, τοὺς Λιμνιῶτες ἐννοῶ, εἶδαν μὲ ὑποψία τὴν ἐγκατοίκησή του στὰ ριζὰ τοῦ Καντηλιοῦ. Τί ἤθελε ἕνας Ἐγγλέζος ἐδῶ; Ὁ Φίλιππος διέψευσε ἔμπρακτα αὐτὸ τὸ κούμπωμα. Δὲν κράτησε πόζα, ἀνοίχτηκε ὅλος, τοὺς συναναστράφηκε, δὲν ἔκαμε διακρίσεις, ἀπέφευγε νὰ ἀνακατεύεται στὰ πολιτικά. Εἶναι ἀνεξίτηλη μέσα μου ἡ εἰκόνα του, ὅταν σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ ἐτήσια πανηγύρια τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου στὴν Παναγιὰ ἔτρωγε δίπλα μου, μὲ φέγγος στὸ πρόσωπό του, τὸ πιλάφι ἀπὸ τὸ καζάνι τῆς Ἐκκλησιᾶς. Δὲν ἦταν πλαστὴ συγκατάβαση, ἀλλὰ συμμετοχὴ στὸ σῶμα τῶν πανηγυριστῶν.

Μιὰ μέρα, ἴσως τοῦ 1984, πέρασε ἀπροειδοποίητα ὁ Ζήσιμος Λορεντζάτος ἀπὸ τὴν Χαλκίδα καὶ μὲ μπαρκάρησε, ἤθελα δὲν ἤθελα, σὲ δανεικὸ αὐτοκίνητο ποὺ ὁδηγοῦσε ὁ ἴδιος, πράγμα κάπως ἀνησυχητικό. Προορισμὸς τὰ Κατούνια. Ἀπὸ τὴ συνάντηση καὶ τὴ συζήτησή τους μὲ τὸν Φίλιππο δὲν συγκράτησα καμιὰ λεπτομέρεια, μοῦ ἔμεινε ὅμως ἡ ἰσχυρὴ ἐντύπωση πὼς διαλέγονταν ἕνας Εὐρωπαῖος ποὺ εἶχε ἐξελληνιστεῖ μένοντας Ἰρλανδὸς κι ἕνας Ἕλληνας ποὺ ἐγκολπώθηκε μιὰν ἄλλη Δύση χωρὶς νὰ ἀφελληνιστεῖ.

Ὁ Λορεντζάτος, ποὺ παιδιόθεν γνώριζε τὴν Λίμνη ὅπου ξεκαλοκαίριαζε ὁ πατέρας του, ἦταν ἐκεῖνος ποὺ συμβούλεψε τὸν Φίλιππο νὰ φτιάξει τὴν καλιά του σὲ τοῦτα τὰ μέρη.

Ἄνθρωπος ἀδύνατης μνήμης, δυσκολεύομαι νὰ θυμηθῶ ποῦ μνημονεύει ὁ Σέρραντ τὸν Παπαδιαμάντη – θὰ πῶ λίγα πιὸ κάτω γι' αὐτόν. Πρέπει ὅμως, σὲ τέτοιες μέρες, νὰ τονίσει κανεὶς ὅτι ὁ Σέρραντ συγκαταλέγεται στὴ χορεία τῶν πρώτης σειρᾶς λογίων ποὺ μίλησαν σεβαστικὰ γιὰ τὸ σπάνιο πουλί, τὸν στρατηγὸ Μακρυγιάννη: Σεφέρης, Θεοτοκᾶς, Λορεντζάτος, δίπλα τους καὶ ὁ Φίλιππος. Ὕστερα ἦρθε ἡ ἀπομυθευτικὴ γραφὴ τῶν ἄνετων πανεπιστημιακῶν γραφείων γιὰ νὰ ἐμπαίξει ἕνα σακατεμένο ἀπὸ τὰ βόλια κορμί. Ὁ χορὸς καλὰ κρατεῖ ὡς τώρα: ὁ Μακρυγιάννης κάθε τόσο πομπεύεται, εἶναι γκρινιάρης, γενάρχης τῶν ἐθνικολαϊκιστῶν, ἀρνιέται τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἕνωση καὶ τὸ Εὐρώ, χαρακτηριστικὸ δεῖγμα τῆς φριχτῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, πάντων περίψημα. Αὐτός, κυρίως, φταίει γιὰ τὰ σημερινὰ στραβά μας κεφάλια.

Λοιπόν; Λοιπόν, ἂς ξεχάσουμε τὸν ἄστοχο ἔπαινο τοῦ Σεφέρη, τοῦ Θεοτοκᾶ καὶ τοῦ Λορεντζάτου – φταίει ἡ ἑλληνική τους καταγωγή. Ἂς διαβάσουμε ὅμως τὸ δοκίμιο τοῦ Σέρραντ, ποὺ τὸ αἷμα του δὲν κουβαλάει τὰ χούγια τῶν Ἑλλήνων.

Πᾶνε κάμποσα χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἔγινε γιὰ τὸν μακάριο Φίλιππο μιὰ ἐκδήλωση στὴ Θεσσαλονίκη. Λιγοστοὶ ἄνθρωποι συνάχτηκαν καὶ δὲν ἔκρυψα τὴν ἀπογοήτευσή μου. Ἔλαβα τὴν ἀπάντηση: «Ἂς μὴν εἶχε ἐγκαταλείψει τὴ λογοτεχνία γιὰ χάρη τῆς θεολογίας!». Ἦταν σὰν μιὰ φτυαριὰ χιόνι στὴν πλάτη.

Τὴν ἀκρισία τὴν ξανασυλλογίζομαι τώρα, γιατὶ αὐτὲς τὶς μέρες παλεύαμε μὲ τὴν κόρη μου νὰ φέρουμε σὲ λογαριασμὸ τὰ τελευταῖα *Παπαδιαμαντικὰ Τετράδια*. Ξαναδιάβασα, λοιπόν, τὴν κριτικὴ τοῦ Λάκη Προγκίδη γιὰ τὴν μετάφραση τοῦ Παπαδιαμάντη στὰ ἀγγλικὰ ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις τῆς Διονυσίας. Ὁ Προγκίδης δίκαια τὴν θεωρεῖ ὡς ἕναν ἀπὸ τοὺς τρεῖς μεγάλους σταθμοὺς στὶς παπαδιαμαντικὲς σπουδές. Θυμίζοντάς σας ὅτι τὶς σπουδαῖες ἐκδόσεις τῶν Ἑλλήνων καὶ Λατίνων κλασικῶν οἱ φιλόλογοι τὶς ὀνοματίζουν κατὰ τοὺς ἐκδοτικοὺς οἴκους –Teubner, Budé– ἢ κατὰ τοὺς τόπους (Λιψίας, Ὀξφόρδης), θὰ εὐχόμουν, ὅταν δώσει ὁ Θεὸς νὰ ὁλοκληρωθεῖ ἡ ἔκδοση, νὰ ὀνομάζεται «τῶν Κατουνιῶν». Στὸ κάτω τῆς γραφῆς, ἂν ὁ Παπαδιαμάντης εἶναι Σκιαθίτης, ἄλλο τόσο, μὲ πιστοποιητικὰ ἔγκυρα, εἶναι καὶ Λιμνιώτης.

Ἐδῶ, λοιπόν, στὰ μυθικὰ γιὰ μένα Κατούνια, εἶδε τὸ φῶς αὐτὸς ὁ ἀγγλικὸς Παπαδιαμάντης. Ἁρμοδιότερα γιὰ τὴν σύλληψη, τὴν κυοφορία καὶ τὴ γέννησή του θὰ μποροῦσε νὰ μιλήσει ἡ ἀγαπητὴ Διονυσία. Ἐκεῖνο ποὺ διαπιστώνει κανεὶς εἶναι ὅτι ὁ ἰθύνων νοῦς αὐτῆς τῆς ἐπίπονης μεταφραστικῆς προσπάθειας, ὁ π. Λάμπρος Καμπερίδης, καὶ οἱ μεταφραστὲς ἔχουν μαθητεύσει μὲ τὸν ἕναν ἢ τὸν ἄλλο τρόπο στὸν Φίλιππο. Ἀνάμεσά τους καὶ ἡ κόρη του Λιανταίν, μεταφράστρια τῆς Φόνισσας. Αὐτήν, τὴν Φραγκογιαννού, ἀπὸ τὰ μαθητικά μου κιόλας χρόνια τὴν ἔβλεπα νὰ παίρνει τὰ βουνά, περνώντας ἀπὸ τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο, ὅπου καὶ τὸ μητρικό μου σπίτι. (Ἂς ξαναπῶ γιὰ πολλοστὴ φορὰ ὅτι ὅλους τοὺς ἥρωες τῶν παπαδιαμαντικῶν διηγημάτων τοὺς φαντάζομαι νὰ ζοῦν καὶ νὰ κινοῦνται στὴ Λίμνη.)

Τὸ μητρικό μου σπίτι τὸ ἔκαψαν οἱ Γερμανοί. Οἱ τοῖχοι του, χρόνια καὶ χρόνια, ἔδειχναν τὸ σκέλεθρό τους. Ὅταν ὁ Δῆμος Λίμνης ἔκρινε πὼς ἦταν ἐπικίνδυνοι, τοὺς κατεδαφίσαμε. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὁ Φίλιππος ἔχτιζε μὲ τὸν Ἰωσὴφ Ροϊλίδη –καλή του ὥρα!– τὴν ἐκκλησιά του. Ἡ μάνα μου, ποὺ ποτέ της δὲν παρηγορήθηκε γιὰ τὴν πυρπόληση, ἀνακουφίστηκε μεγάλως ὅταν τῆς εἴπαμε πὼς μηνύσαμε στὸν κ. Φίλιππο νὰ πάρει ὅ,τι θέλει ἀπὸ τὰ ὑλικὰ τῆς κατεδάφισης. Ἀποκόμισε ὅ,τι τοῦ ἔκανε καὶ τὸ ἐνσωμάτωσε στὸ ναό. Ἔτσι, ἔστερξε ἡ μητέρα νὰ περάσει ἀπὸ τὴ Λίμνη καὶ νὰ ἔλθει στὰ Κατούνια. Ἦταν τότε ποὺ ὁ ἐραστὴς τῆς Λίμνης Γιάννης Φαφούτης μὲ φωτογράφησε μὲ τὸν Ζήσιμο Λορεντζάτο, ἐκεῖ, στὸ κατάμερο τοῦ Φίλιππου Σέρραντ, πίσω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά του.

Ν.Δ. Τριανταφυλλόπουλος

Ὑστερόγραφο: Ἐκφωνήθηκε στὸ Δημοτικὸ Θέατρο Λίμνης, τὸ Σάββατο 14-11-2015.

Εὐτυχῶς ἡ φετεινὴ αὐγουστιάτικη πυρκαγιὰ στὴ Λίμνη δὲν πείραξε τὸ κατάμερο τοῦ Σέρραντ.

Οἱ ἀγγλομαθεῖς ἂς διαβάσουν τὴν πρόσφατη ἔκδοση τῆς Ἀλληλογραφίας Σεφέρη - Σέρραντ.

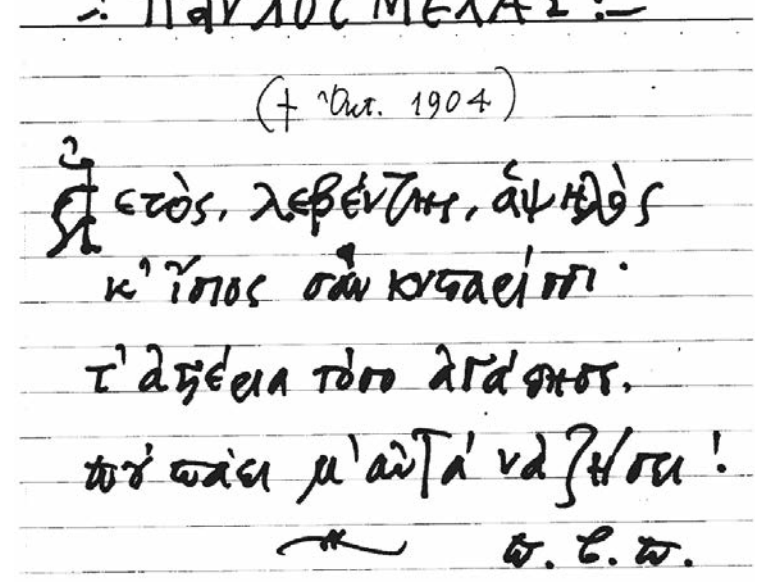

Π.Β. ΠΑΣΧΟΣ

Κουκουβάγιες στὰ κεραμίδια

Τὸ λιθόστρωτο εἶχε τελειώσει. Τώρα χαλίκι κι' ἀγράγκαθα. Ντάλα μεσημέρι, Ἰούλιος τοῦ 201..., στὴ μεγάλη νῆσο τοῦ Ἰονίου. Μὰ ποῦ ἦταν αὐτὸ τὸ ΦΑΝΑΡΙ τῆς πεζοπορικῆς πινακίδας; Προχωροῦσε μὲ τ' ἄβολα σανδάλια τῆς παραλίας, ζωσμένος τὴν φωτογραφική. Δεξιὰ βράχος ἢ πλέγματα σιδερένια, βαρβαρίζοντα ἀπειλητικὰ τὴ λέξη «PRIVATE». Κι' ἀριστερά, γκρεμνός, ζάλη, μέθη. Βαθὺ γαλάζιο, μὲ στίγματα πράσινου πεύκου.

*

Ἐξαίφνης, πινακιδάκι ροῦσο, σκουριαστό, τσακισμένο, τοῦ 'δειχνε μονοπάτι ἄφαντο. Ἄϊς Παντιλέμουνας. Τέτοιον δὲν εἶχε καὶ στὸ Μποστάνι, σιμὰ στὸ Κάστρο; Ὑπάκουσε αὔριο ξημέρωνε κι' ἡ χάρη Του. «Μὲ πολὺ κόπον» ἤλπιζε νὰ τὸ δεῖ. Καὶ μετ' ὀλίγον, ἐμφανίστηκε. Φθαρμένο, ἀσβεστωμένο πρόχειρα, λαμπροντυμένο τώρα τὴ λιακάδα του. Ἄρχισε νὰ τὸ πολυβολεῖ μὲ τὸν φακό. Καὶ κεῖ, στὸ σταυρόνημα τοῦ γυαλιοῦ, εἶδε τὸ παράδοξο. Τὰ χαρτιά, χωμένα στὰ κεραμίδια.

*

Ρουκωμένες ἐφημερίδες σὲ πλινθιά, βιβλιοθήκη εὔτακτος. Ἅρπαξε μιά. «ΑΛΗΘΕΙΑ». Μὰ ποιὸς ἦταν συνδρομητής της ἐδῶ; Σὲ ποιὸ νησὶ πατοῦσε; Ἐζαλίσθη.

*

Τράβηξε τὸ τετρασέλιδο. Κι' αὐτὸ βγῆκε ἀνερυθρίαστα στὴν μεσημβρία τῆς πραγματικότητας. Ἄφθαρτο, ζωντανό, σὰν vellum φρεσκοτυπωμένο στὸ Hof zum Humbrecht.

27η Ἰουλίου 1906. Τὸ μάτι πῆγε στὸν τίτλο. «Τὰ Δελφινάκια». Τὴν ὑπογραφὴ τὴν ἤξερε, γυρνώντας τρεμουλιαστὰ τὴ σελίδα: Ἀ. Παπαδιαμάντης. Τὰ τζιτζίκια ἔπαυσαν τὸ ἔργο τους. Σιωπή. Σ' ἄλλα νερὰ θὰ κολύμβαγε.

Διάβασε τὴν ἀράδα τὴν πρώτη:

«Τί ἐγύρευεν, τί ἤθελεν ὁ Παγώνας ἐκεῖ, εἰς τὸ μονύδριον τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, τὴν ἑσπέραν...»

*

Ὀρνίθι ταλάντισε τὴ νύχτα. Κι' ἄλλο. Καὶ ξανά. Τινάχτηκε. Σκοτάδι, μαῦρο γυαλόχαρτο. Στὸ 305, τοῦ ξενοδοχείου. Πέντε γουλιὲς νερὸ καὶ στὸ μπαλκόνι. Φωτίδια κάτω στὸ λιμάνι. Δεξιά, ἐπὶ τοῦ ὄρους, οἱ Ἅη Φανέντες φύλαγαν τὴν πλάση. Σωριάστηκε στὴν καρέκλα κι' ὁ ἀγκώνας του ἔσπρωξε τὸ βιβλίο.

Πλούταρχος. Δενδρολίβανο σημάδευε τὶς σελίδες τοῦ Λύσανδρου. Ὁ Γύλιππος. «Ὑπὸ τῷ κεράμῳ κοιτάζεσθαι πολλὰς γλαύκας».

Μωρὲ γιὰ τέτοιες «κουκουβάγιες», στὰ κεραμίδια τοῦ ναϋδρίου -μὰ τὴν ἀλήθεια- ἀδίστακτα θὰ κούρσευε, «ἀναλύων τὰς ραφὰς τῶν ἀγγείων».

Ἀντώνης Ν. Παπαβασιλείου

Εἶναι ὁ Παπαδιαμάντης βλάκα, ὁ Παπαδιαμάντης...

Β .Π. Καραγιάννης

Σιγά μὴν ἔψαχνα ποτές, στὸν αἰώνα τόν ἅπαντα, τὸν συγγραφέα Ἀλφρέδο Κλάρκ καὶ τὸ βιβλίο του «Ἡ εὕρεσις τῆς γυναικός τοῦ Λώτ» (Λονδίνο καὶ Λιψία 1896)- πού μὲ παραπέμπει παρηχητικὰ καὶ νοηματικὰ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς α', β' (24 Φεβρουαρίου) καὶ γ' (25 Μαΐου) εὑρέσεως κεφαλῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Τίτλος ἐρεθιστικός ὅτι αὐτοῦ τοῦ πολυχρόνιου Βιβλικοῦ πατρός καὶ Πατριάρχου ἡ γυνὴ ἔστρεψε, ὡς γνωστόν, τὴν κεφαλήν της πρὸς τὰ ὀπίσω νὰ δεῖ, ἡ περίεργος γυ(μ)νή, τί χαλασμός Κυρίου γίνεται στὰ Σόδομα ἁλατισθεῖσα παραχρῆμα. «...καὶ ἐπέβλεψεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἐγένετο στήλη ἁλός».

Σκέβομαι, μετὰ τὸ συμβὰν πήγαιναν ἄραγε τὰ γίδια τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ τόπου κι' ἁλατίζονταν, γλείφοντας τὸ κορμί της (ὁποία ἡδονὴ καὶ ἱκανοποίησις) ὅτι ὡς ὀρεισίβια πού ἦσαν μόνον ἀπό τ' ἁλάτι στὶς ἀσβεστολιθικές πλάκες τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ λόγγου, ἁπλωμένο ἐκεῖ ἀπό τὸν ποιμένα τους τὸν καλόν, ἤξεραν. Οὔτε δέ τῆς θάλασσας μποροῦσαν νὰ γευτοῦν μέ τή γλῶσσα ὅπως ἔκαμναν ἐκεῖνα τοῦ Γιάννη Ρίτσου στά «18 Λιανοτράγουδα τῆς πικρῆς (κατάπικρης ἤθελε νὰ πεῖ ὁ ποιητής) πατρίδας. «...καὶ τά τραγιά γιαλό γιαλό βοσκᾶνε τ' ἄσπρο ἁλάτι». Τό ἁλάτισμα τῆς γυναικός καί τῶν γιδιῶν μέ συγκινεῖ κατ' ἐπέκτασιν συνειρμικά ἐνθυμούμενος οἰκεῖα γλυκά συμβάντα λυπητερᾶς ὅμως προελεύσεως καθώς:

«...Βλέπω τόν πατέρα πού ἀπομακρύνεται. Σέ μία ἀβαθῆ γούβα θαλάσσης (Μονή Παντελεήμονος ἁγίου Ὄρους) μουλιάζει τό ἕνα πόδι του ἀπό τό ὁποῖο λείπουν τρία δάχτυλα, ἀτύχημα ἐργοστασιακό ἐδῶ καί σαράντα τόσα χρόνια. Τό ἁρμυρίζει, τ' ἁλατίζει. Ἁλάτισμα ποδιοῦ δίχως ὅλα του τά δάχτυλα, τίτλος ταινίας μικροῦ μήκους ἀλλά μεγάλης διάρκειας σέ ἔνταση. Ὅπως ἁρμύριζε τά γίδια στό γιαλό ὁ «Φτωχός ἅγιος» του Ππδ. ἤ κι' ὁ ἴδιος στό χωριό, τά γίδια ἐλευθέρας βοσκῆς εἴτε στό βουνό μέ τίς ἁλαταριές εἴτε στόν μικρό ἀχυρώνα – μαντρί, στίς παρυφές τῆς κοινότητας, μέ τά ὁποῖα περνᾶ ὅλο τόν χρόνο του πρωί, μεσημέρι, βράδυ. Αὐτά κι' ἄν εἶναι ἀγάπες! Κοιτῶ ἐν σιωπῇ, μέ δέος σχεδόν, τή μυσταγωγία αὐτή. Μοῦ 'ρχονται γλυκά δάκρυα ἄν μποροῦσα μ' αὐτά νά ξεπλύνω κάπως τό πόδι μετά τό ἁλμύρισμά του...» («Ὁ χῶρος τοῦ κυρίου Περίνδαρου κι ὁ χορός τοῦ κυρίου Περίανδρου» ἐκ τῆς συλλογῆς «Ἁμαρτήματα κατά συρροήν στόν Ἄθω» Κοζάνη, 2007 ἐκ τῆς «Παρεμβάσεως».

Αὐτό κι' ἄν εἶναι φιλολογικόν ξεστράτισμα...

Ἐπανέρχομαι.

Ὅμως, ὅταν αὐτό τό βιβλίον τό ὁποῖον μεταφράστηκε καί δημοσιεύτηκε στήν Ἀθήνα (1905), ὑπό τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη, τότες ἀλλάζει τό πρᾶγμα. Δέν μ' ἐγνοίαζε ἡ πλοκή, ἡ περιπέτεια, ἡ μυθοπλασία του πού λέγουν καί γράφουν μετ' ἀφάτου πνευματικῆς ἡδύτητος οἱ κριτικοί τῆς σήμερον, μοῦ ἀρκοῦσε μόνον ἡ μετάφρασή του, δηλαδή ἡ ἀναδημιουργία του ὡς βιβλίον προλογιζόμενον ὑπό τοῦ ΧαλκιδοΟυρανοφάντορος Ν. Δ.

☞ *Σελίς 2*

☞ *Σελίς 2*

☞ Ἀντώνης Κάλφας
☞ Στέλιος Κοῦκος
☞ Νώντας Τσίγκας

***

Εὐχαριστίες στόν Κ.Σ. Τσιώλη.
Καί στήν ζωγράφο Δήμητρα Λαμπρέτσα γιά τό σκίτσο τοῦ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΣΕΡΡΑΡΝΤ.

Ἡ ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς

Τέλη Μαΐου καί ὁ Τάκης Κινετίδης, πολιτικός ὑπάλληλος τῆς Ἑνάτης Μεραρχίας, κάθεται ἀπό ὥρα σκυμμένος πάνω ἀπό τό ἄνοιγμα ἑνός ξύλινου κιβωτίου. Κάθε τόσο τραβᾶ ἔξω, καί μέ τρόπο σάν νά τήν ἔχει μόλις ἀνακαλύψει, κάποια ἀπό τίς στρογγυλές μεταλλικές θῆκες πού περιέχουν τίς μπομπίνες τῶν δεκαέξη χιλιοστῶν. Πάνω σέ ὁλοκαίνουργια μέ τό λαμπερό χρῶμα τῆς λαμαρίνας νά ἀστράφτει ἤ σέ ταλαιπωρημένα κι' ὀξειδωμένα ἀπό τόν καιρό καλύμματα, διαβάζει προσεκτικά τίς ἐτικέτες. Ταξινομεῖ τίς ταινίες σέ στοῖβες κατά ὁμάδες, παίρνοντας ὑπόψη θέματα, χρόνο καί τόπο πού αὐτές παιχτοῦν. Τσεκάρει τό κάθε θέμα μέ κόκκινη ξυλομπογιά ἐπί ἡμικλάστου κόλλας ἀναφορᾶς πού βρίσκεται ἀνοιχτή πάνω στό τραπέζι. Καταρτίζει μέ προσοχή καταλόγους γιά ὅσα τό συνεργεῖο του θά προβάλλει στά «χωριά εὐθύνης» τώρα πού καλυτερεύει ὁ καιρός κι ὁ ἀγροτικός κόσμος ἔχει τή ἀνάγκη νά ψυχαγωγηθεῖ ἀλλά καί νά ἐπιμορφωθεῖ στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ:

Συμπληρωματικός Κατάλογος Ἑλληνικῶν ταινιῶν ἀριθμός 2 & 3

FP -29 ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ [LET US LIVE]
«Ἡ διαφυγή τῶν Γερμανῶν ἀπό τήν Ἀνατολική στή Δυτική ζώνη τῆς Γερμανίας καί πῶς λειτουργοῦν τά προσφυγικά Κέντρα στό Βερολίνο».

M-70 ΕΠΙΚΑΙΡΑ Ἀρ. 31 [NEWS MAGAZINE]
-Βιβλιοθήκη ἐπί τροχῶν: Μία κινητή δημόσια βιβλιοθήκη ἐπί αὐτοκινήτου στήν Ἀμερική.
-Ὁ Ἀγών κατά τῆς διαβρώσεως: Ἡ ἐπιστημονική καταπολέμησις τῆς διαβρώσεως μέ τήν χρησιμοποίησι «τρίλιουμ».
-Πατινάζ γιά ὅλους: Πῶς πάνω ἀπό 27 ἑκατομμύρια Ἀμερικανῶν ἀπασχολοῦνται μέ τό πατινάζ.

M-67 ΕΠΙΚΑΙΡΑ
«Τό ταχυδρομεῖο ἐν δράσει: Πῶς λειτουργεῖ τό ταχυδρομεῖο τῆς Ν. Ὑόρκης».

A-133 ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ [TO FREEDOM]
Μέρος 2ον τῆς σειρᾶς ταινιῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἱστορίας. 18ος αἰών. Πῶς ἀνεκαλύφθη ἡ Ἀμερική. Οἱ μάχες καί οἱ ἀγῶνες τῶν πρώτων ἀποίκων ἐναντίον μίας ἀγρίας χώρας καί τῶν ἐρυθροδέρμων. Συμμαχία Γάλλων καί ἐρυθροδέρμων ἐναντίον τῶν πρώτων Ἀμερικανῶν, ἡ ἧττα των ἀπό τά πρῶτα Ἀμερικανικά στρατεύματα καί οἱ ἀγῶνες τῶν πολιτῶν γιά τήν ἀπαλλαγή τους ἀπό τόν Ἀγγλικό ζυγό καί τή φορολογία. Τό πρῶτο μέρος αὐτῆς τῆς σειρᾶς λέγεται «ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» καί τό τρίτον «Η ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΕΘΝΟΥΣ ΑΡΧΙΖΕΙ».

FP-33 ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ [TRANSATLANTIC]
Μέ ἕνα εὐχάριστο τρόπο παρουσιάζει πώς μέ τήν ἀνακάλυψι τῆς Ἀμερικῆς καί τήν ἀνάπτυξι τοῦ πολιτισμοῦ ἐκεῖ γίνεται δυνατή ἡ ἀνταλλαγή ἰδεῶν καί ἡ σύσφιγξις τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν δυό ἠπείρων Εὐρώπης καί Ἀμερικῆς.

M-71 ΑΓΓΕΛΟΣ ΦΥΛΑΞ [GUARDIAN ANGEL]
Ἡ σημασία καί ἡ χρησιμότης τῶν ἑλικοπτέρων στόν πόλεμο.

M-72 ΑΕΡΙΟΠΡΟΩΘΟΥΜΕΝΑ ΚΑΤΑΔΙΩΚΤΙΚΑ ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ [JETS OVER TURKEY]
Ἡ ἐξέλιξις τῆς Τουρκικῆς ἀεροπορίας μέσα στά πλαίσια τοῦ ΝΑΤΟ μέ τήν βοήθεια Ἀμερικανῶν εἰδικῶν.

H-12 ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ [RECOVERY]
Ἡ τεχνική ἀποθεραπείας τῶν φυματικῶν μέ τή βοήθεια τῶν ἐργαστηρίων ALTRO στή Ν. Ὑόρκη.

Ἄλλα θέματα πού σημειώνει ὁ Κινετίδης στό χαρτί:

Πῶς λειτουργεῖ ἕνα σχολεῖο γιά τά παιδιά τῶν ναυτεργατῶν τῆς Ν. Ὑόρκης ἐπί ἑνός πλοίου. Ἀγῶνες ταχύτητος ρυμουλκῶν στόν λιμένα τῆς Ν. Ὑόρκης. Ὑλοτομία στίς ΗΠΑ. Ἡ ἱστορία τῆς Κορέας μετά τόν 2ον Παγκόσμιον Πόλεμον. Ἡ σημασία τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης καί τά πλεονεκτήματά του γιά τήν ζωή ὅλων μας. Ἡ ζωή τῶν ψαράδων στά Καναδικά παράλια Μαριτίμ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καί ἡ σημασία πού ἔχουν στή ζωή τους οἱ συνεταιρισμοί. Ἀσχολίες καί διασκεδάσεις τῶν ὑλοτόμων στίς ΗΠΑ. Τεργέστη: Ἡ ἐπιτευχθεῖσα συμφωνία μεταξύ Ἰταλίας καί Γιουγκοσλαβίας σχετικῶς μέ τόν διαχωρισμόν τῆς Τεργέστης. Μία ταινία σχετική μέ τήν ἐξεύρεσι τρόπου αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καί ἐλαττώσεως τῶν τιμῶν. Ὁ ἀντιακριδικός ἀγών στήν Ἀνατολική Ἀφρική μέ τήν συνεργασία καί βοήθεια ὅλων τῶν χωρῶν.

Ὁ μεσόκοπος ἄνδρας ξεχωρίζει ἐπίσης ἀπό τίς ταινίες:

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ «ΝΑΙ» [HOUR OF CHOISE]
Ἡ σημασία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως γιά τό συμφέρον καί τήν ἀσφάλεια τῶν λαῶν της.

ΧΩΡΙΣ ΦΟΒΟ [WITHOUT FEAR]
Αὐτή ἡ ταινία παρουσιάζει τήν Εὐρώπη διαχωρισμένη ἐνῶ αὐτή μπορεῖ νά προοδεύσει μόνον ἑνωμένη. Γιά τήν ἕνωσί της δυό τρόποι μόνο ὑπάρχουν, μέσω τῆς Δημοκρατίας ὁ ἕνας καί τῆς Δικτατορίας ὁ ἄλλος. Ἡ ταινία μέ ζωηρό χρῶμα παρουσιάζει αὐτούς τούς δυό τρόπους ἀφήνοντας τόν θεατή νά ἐκλέξῃ τόν δρόμον τῆς ἀρεσκείας του.

Δίπλα του ἕνα χαρτόδετο ἐγκόλπιο, μέ ἄφογα φιλοτεχνημένο ἐξώφυλλο, φέρει τόν τίτλο «Λόγοι ἐκφωνηθέντες ὑπό τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου κατά τήν ἐπίσημον ἐπίσκεψιν εἰς ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ 28 Ὀκτ.-3 Δέκ. 1953». Εἶναι ἀνοιγμένο στή σελίδα ὅπου ξανά μέ κόκκινο μολύβι φαίνονται ὑπογραμισμένα τά ἑξῆς: «Ἡμεῖς εἰς τήν Ἑλλάδα πιστεύομεν ὅτι ἔχομεν ἀνακαλύψει τήν πραγματικήν καί ἀληθινήν Ἀμερικήν. Δέν εἶναι ἁπλῶς ἕνας τόπος καί ἕνας λαός. Εἶναι μία ἰδέα καί ἕν ἰδανικόν».

Ὁ Τάκης Κινετίδης ξαγρυπνᾷ καί ἐργάζεται πυρετωδῶς κάτω ἀπό τό φῶς μίας ἠλεκτρικῆς ἑξηντάρας λάμπας πού κρέμεται ἀπό τό ταβάνι μ' ἕνα κιτρινισμένο καλώδιο γεμάτο ἀπό παλιά καί καινούργια μυγοφτύσματα. Μοιάζει σάν νά σημειώνει στό χαρτί ἐπάνω ὅλα ὅσα συνέβησαν, συμβαίνουν ἤδη ἤ πρόκειται νά συμβοῦν στόν παρόντα καί μέλλοντα αἰώνα. Ἡ εὐθύνη ἀπέναντι στήν ἱστορία τοῦ κόσμου βαραίνει ἀποκλειστικά τοῦτο τό βράδυ πάνω στίς πλάτες τοῦ φίλεργου ὑπαλλήλου τῆς Μεραρχίας.

ΝΩΝΤΑΣ ΤΣΙΓΚΑΣ, Ἰούν. 2016

☞ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ

Εἶναι ὁ Παπαδιαμάντης βλάκα, ὁ Παπαδιαμάντης...

Τριανταφυλλόπουλου (κατήντησεν πλέον κοινοτοπία ἀφόρητη ἡ ὑμνολογία του γιά τά παπαδιαμάντεια ἔργα, ἡμέρες καί τροπάρια του). Ἔκδοση Ἁρμός παρακαλῶ, τό περί Λώτ (τοῦ Λωτός) βιβλίον.

Σημ. Ἔνδον:. Ἐδῶ καί πολλά χρόνια διάβαζα κάθε καλοκαίρι ἕνα ἀστυνομικό βιβλίον μέ τίς περιπέτειες τοῦ δικαστοῦ Τί στήν Κίνα ἀπό τίς ἐκδόσεις Θεμέλιο. Τά δυό τελευταῖα καλοκαίρια ξαναχάθηκα μέ τόν «Παρασκευά στίς μονιές τοῦ Εἰρηνικοῦ» τοῦ Μιχαήλ Τουρνιέ. Τώρα χύθηκα στήν κυριολεξία στόν Ἀλ. Κλάρκ διά τούς παρακάτω νόμιμους βάσιμους κι' ἀληθινούς λόγους. Τόν ἑξῆς ἕναν δηλαδής:

«Μά ἐπειδής εἶναι ἀτόφιος Παπαδιαμάντης κι' ὄχι μεταφραστής του».

Λέω. Κι' ὄχι μόνον αὐτό. Ἀπολαμβάνω στάγδην τίς σελίδες μή μοῦ τελειώσουν μέχρι νά βγεῖ τό θέρος καί ξαναβγεῖ ὁ φύτρος στίς θερισμένες καλαμιές.

Διά τοῦ λόγου τό ἀσφαλές: διαβαζωαντιγράφων: «Ἡ μόνη ὁρατή βλάστησις ἦσαν ὀλίγαι ἀγριαπιδέαι φυόμενοι εἰς τάς σχισμάς τῶν βράχων καί ὀλίγοι μεμαραμένοι θάμνοι ἄρκευθου...».

Ἄρκευθος! Ἀγριοκυπάρισσος πού ἐπιχωριάζει κοντά στή θάλασσα, λές νά εἶναι τ' ἁρμυρίκια; Κάτω ἀπό ἕνα λυμφατικό παρόμοιον σκιάζομαι (εἴμαστε πλέον φίλοι καί λόγω ἡλικίας) ὅταν εὑρίσκομαι στήν νῆσο τῆς Σύρου (φιλοξενούμενος τῆς γλυκυτάτης κυρίας Ἀναστασίας Λ. μετά τῆς ἡμετέρας Ἀναστασίας) περιοχή θαλάσσης Κόκκινα. Ἔμαθα τή λέξη ἀπό τήν «Τετάρτη τῶν Τεφρῶν» τοῦ Τ. Ἐλιοτ μεταφρασθεῖσα ὑπό τοῦ Κλείτου Κύρου (ἔκδ. Ὕψιλον) τήν ὁποία διαβάζω κάθε Καθαρά Δευτέρα μέ τήν ἔναρξη τῆς μεγάλης καί Κυρίας Σαρακοστῆς.

Ἀλλά καί ἡ Πεποικιλμένη ποῦ τό πᾶς αὐτό, ἡ ὁποία ἔστω στό οὐδέτερον γένος; Γράφει καί μεταφράζει ὁ Ἀλεξ. Ππδ.: «...Ἔφερε μακρόν τουφέκιον ἀργυροκόλλητον καί πεποικιλμένον μέ ἐγγλυφάς...».

Ἀπό τήν ἄλλη οἱ διηγήσεις γιά φαγητά καί τραπεζώματα στά τσαντίρια τῆς ἐρήμου μοῦ φέρνουν κατά νοῦν τόν κυρ' Ἠλία Παπαδημητρακόπουλον, θερινόν κάτοικον Ναούσης Πάρου, ὑπηρετήσαντα ὡς στρατιωτικός ἰατρός καί στήν στεριανή Νάουσαν Ἡμαθίας –ὁ καί στρατηγός τῆς λογοτεχνίας ἀποκληθείς ἀπό τόν ἄλλον Ἠλίαν (Κουτσοῦκον) – ὅστις κατῆλθε καί εἰς ἐκλογές ὡς ἀνεξάρτητος βουλευτής Κοζάνης γιά νά πετύχει ἀποστρατείαν ἐκ τοῦ στρατεύματος, καί τό μελέτημα τοῦ «Ἐπί πτίλων αὔρας νυκτερινῆς» ἐκδ. Στιγμή. Σ' αὐτό διεξέρχεται τά «γιουβέτσια καί τίς λίαν λαχταριστές διηγήσεις (ὡς ἐκ τῆς διαρκοῦς πεινάσεώς του ἄραγε καί τῆς ἐντίμου πενίας του;) τοῦ Ἀλέξανδρου Π. Αὐτές ὅμως ἔστω κι ὡς ἀπόηχον συναντοῦμεν κάπως καί στό «Λώτ...» μας. Γιατί ὄχι;

«...Μεγάλη ὀρειχάλκινη παροψίς περί τούς τρεῖς πόδας διαμέτρου, ἐκομίσθη τώρα ἀπό δυό μαύρους, ἐπί τῆς ὁποίας ἐκάπνιζεν ἐρίφιον μαγειρευμένον μέ ρύζι, μέ ψωμούς μέλανος ἄρτου καί μέ βούτυρον. Οἱ ὁδοιπόροι, προσκληθέντες νά συμμετάσχωσι τοῦ δείπνου, παρεκάθισαν παρά τήν τεραστίαν λοπά, καί ἤρχισαν νά παραπέμπωσιν εἰς τό στόμα των, ἑκόντες ἄκοντες, μέ ἀόπλους χεῖρας καί γυμνούς δακτύλους, τεμάχια κρέατος καί ψωμούς βουτυρωμένου ἄρτου... Ἀλλά δυό τρεῖς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἀνδρῶν τῶν παρόντων ἐστρώθησαν ἐπί τοῦ δαπέδου καί ἤρχισαν νά σχίζουν τό ἐρίφιον εἰς κοψίδια μέ τούς δακτύλους των, καταβροχθίζοντες ἀπλήστως...

- Καλά τί διάβαζα Ἀλ. Κλάρκ ἤ Παπαδιαμάντη;
- Παπαδιαμάντη, Παπαδιαμάντη διαβάζεις βλάκα, μοῦ ἔλεγε ἡ σκιά τοῦ εὐρωστότερου Πλάτανου τῶν Βαλκανίων (κι' ἄς σταματήσω ἐπιτέλους αὐτό τό γελοῖον, κατ' ἄλλους τροπάριον) καί ὄχι ἡ σκιά (φάντασμα) τοῦ Πλάτωνος τοῦ Γ. Μ. Γαίητς.
- Καί τί μ' αὐτό;

ΥΓ 1. «Τέλος ἡ Ἐπιτροπή ἀπεφάσισε νά τόν κηρύξει «βλάκα», καί τόν ἀπήλλαξε πάσης περαιτέρω ἐνοχλήσεως...» («Τό Χριστός Ἀνέστη τοῦ Γιάννη).

ΥΓ 2. Ὁ Βλ. Ἴλ. Λένιν ἔγραψε κι ἄλλοι ἔπαθον ἐξ αὐτοῦ, τό: «Κομμουνισμός τό ἀνώτατον στάδιον τοῦ Σοσιαλισμοῦ» ἡμεῖς αὐτοί κι ὑμεῖς κάποιοι ἄλλοι θά εἴπομεν ἐξ ὅλης της ψυχῆς καί ἐξ ὅλης της διανοίας μας ὅτι πάσχομεν ἀπό τό:

«ΦιλοΠαπαδιαμαντισμός τό ἀνώτατο στάδιον τοῦ ἀναγνωστικοῦ κι ὄχι μόνον ἀλλοτριασμοῦ».

Β .Π. Καραγιάννης

Ἐξόδιος ἐνθρόνιση (Ἀπόσπασμα)

Ἡ σύλληψη τοῦ παράδοξου τίτλου τοῦ κειμένου ἔγινε ἀμέσως μετά τήν κυκλοφορία τῆς εἴδησης ὅτι ἀπεβίωσε αἰφνιδίως ὁ ἄρτι ἐκλεγεῖς καί χειροτονηθεῖς μητροπολίτης Κεφαλληνίας Γεράσιμος. Καί μάλιστα λίγες μέρες προτοῦ γίνει ἡ ἐνθρόνισή του στή μητρόπολη καί γενέθλια γῆ.

Ὅ,τι ἀπέμενε μετά τό ἀπροσδόκητο αὐτό γεγονός ἦταν ἡ ἐπιστροφή τῆς σοροῦ στό νησί καί ἡ ἀνάγνωση τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας. (Αὐτή θά ἦταν καί ἡ πρώτη ἄφιξή του ὡς ἀρχιερέας τοῦ τόπου). Τίποτε λιγότερο, τίποτε περισσότερο γιά ἕναν ἄνθρωπο 64 ἐτῶν πού ὅλοι ὅσοι τόν γνώριζαν ἤξεραν πώς ἦταν μία μεγάλη ἱστορία. Ἡ πολλές παράλληλες, πού οἱ γνωστοί καί φίλοι του, μετά τό ἀρχικό σόκ θά ἀρχίσουν σιγά-σιγά νά διηγοῦνται.

Ὁ μητροπολίτης Γεράσιμος, Γεράσιμος καί τό κοσμικό του ὄνομα, Μάκης γιά τούς κολλητούς, καί Φωκᾶς κατά τό ἐπίθετο, ἦταν ἕνας ἄνθρωπος πού πάντα λειτουργοῦσε μέ τήν καρδιά καί ἀπό καρδιᾶς καί ὅπως μάθαμε αὐτή τόν πρόδωσε. Ὁ τίτλος "φώναζε" καί ἐγώ τόν κοινοποιοῦσα ἐν εἴδει σχολίου στίς συζητήσεις μέ φίλους γιά τό ἔκτακτο αὐτό γεγονός. Δέν μποροῦσε λοιπόν νά ὑπάρχει κάποιος ἄλλος τίτλος, γιά ἕνα κείμενο πού θά ἀναφερόταν σ' αὐτό τό χωρίς κάποιο ἄλλο πρόσφατο προηγούμενο συμβάν.

Πλέον τό "ἄξιος!", θά λεγόταν σέ μία ἐντελῶς διαφορετική ἐκκλησιαστική ἀκολουθία. Σκεφτόμουν ἐπίσης πώς τό "ἄξιος!" θά ἀκουγόταν ἀνάμικτα μέ ἀναφιλητά καί κατά τήν ἄφιξη τῆς σοροῦ στό λιμάνι.

Ἡ κοίμηση τοῦ μακαριστοῦ Γερασίμου συνέβη στό μοναστήρι τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος τῆς Θεσσαλονίκης, στό ὄρος Χορτιάτης, ὅπου ὁ νέος ἀρχιερέας κατέλυσε γιά νά παραστεῖ τήν ἑπόμενη μέρα στήν ἐνθρόνιση τοῦ νέου μητροπολίτη Καλαμαριᾶς Ἰουστίνου, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκλογή ἔγινε τήν ἴδια μέρα μέ τοῦ ἰδίου.

Καί ἐνῶ τίτλος γεννήθηκε αὐτοστιγμῆς ἡ συγγραφή τοῦ κειμένου ἐκκρεμοῦσε γιά πολύ καιρό. Καί θά ἐκκρεμοῦσε ἀκόμη ἄν δέν εἶχα τήν ἔκκληση νά στείλω κάποια συνεργασία γιά τήν "Τύρβη". Ὡς "κατά ἀποκοπήν συγγραφέας" λόγω τῆς δημοσιογραφικῆς μου ἰδιότητας ἔστερξα, νά ἀνταποκριθῶ καί νά συνδράμω τήν ἐκλεκτή ὁμήγυρη τοῦ τεύχους πού... τυρβάζει περί "ἠδυσμένου λόγου". Τά κείμενα ὅμως δέν γεννιοῦνται ἀφ' ἑαυτῶν καί εἶναι γνωστό πόσο βασανιστική μπορεῖ νά φαντάζει γιά ἕναν γραφιά μία λευκή σελίδα. Ἀλλά βεβαίως ὑπάρχει καί ἡ ἀντίθετη ἄποψη. Κάποτε πού ὁ Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης μέ εἶδε στόν Ἄθωνα μέ ἕνα καινούργιο τετράδιο μοῦ εἶπε; «Ἕνα καινούργιο τετράδιο εἶναι ἐν δυνάμει τό καλύτερο βιβλίο»! Καί ἐγώ ταπεινολογώντας τοῦ ἀπάντησα «ἴσως καί τό χειρότερο». «Γι' αὐτό εἶπα ἐν δυνάμει» μοῦ ἀντέτεινε.

Ἔχω πάντως τήν ἐντύπωση, πώς τό ξεπέρασμα τοῦ τρόμου μπροστά στό χάος τοῦ κενοῦ της λευκῆς κόλλας σέ βοηθᾶ κάπως νά τό ξεπεράσεις ἡ εὕρεση τῆς φόρμας πού πρέπει νά δώσεις στό γραπτό σου. Θυμᾶμαι ἀπό ἴδια πείρα πώς κάποτε ἐνῶ «διέθετα» ὅλη τήν ἱστορία ἀδυνατοῦσα νά τήν ἀποδώσω, μέχρι πού βρέθηκε ἡ φόρμα.

Ἐν προκειμένῳ δέν ἀναζήτησα κάποια φόρμα. Πάντως ἄν ἐπέλεγα νά τό ἐντάξω κάπου ἴσως νά ἅρμοζε ὁ συναξαριακός λόγος. Αὐτό ὅμως εἶναι ἰδιαίτερα ἐμφανές πώς δέν ἔγινε, ἀφοῦ τό ὕφος εἶναι προσωπικό.

Θά ἀναρωτηθεῖτε βεβαίως γιατί θά ἔπρεπε νά ἀκολουθήσω τόν ἄμεσο, λιτό, ἀπέριττο συναξαριακό λόγο. Μά ἤδη κάποιος Κεφαλλονίτης ὁ ὁποῖος ἦταν ἑτοιμοθάνατος ὁμολόγησε πώς ὁ μακαριστός Γεράσιμος τόν θεράπευσε θαυματουργικά. Καί φυσικά γιά ὅσους γνωρίζουν τόν βίο καί τήν πολιτεία τοῦ μακαριστοῦ Κεφαλληνίας αὐτό δέν ἦταν κάτι ἀναπάντεχο. Κάθε ἄλλο...

Καί γιά νά κλείσουμε μέ τόν προαναφερθέντα θεσσαλονικιό λογοτέχνη θά πρέπει νά ἐπισημάνουμε πώς μέ τό πιό πάνω γεγονός ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἄποψή του πώς ἡ Ἑλλάδα παράγει μόνο ἁγίους καί θαύματα! Αὐτός λοιπόν εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἑλληνικῆς ἀνάπτυξης...

Θά πρέπει νά τονίσουμε ἐπίσης πώς ἔγινε φανερό πώς τό κείμενο αὐτό δέν ἀποτελεῖ ἀπόπειρα συγγραφῆς συναξαρίου καί πολύ περισσότερο δέν πρόκειται γιά ἀπόφαση ἁγιοκατάταξης...

Ὅσο γιά τίς ἐντυπώσεις μου ἀπό τή γνωριμία μου μέ τόν ἄνθρωπο αὐτό ἦταν θετικότατες καί θά πρέπει νά ἀναφωνήσω καί ἐγώ χωρίς περιστροφές τό "ἄξιος"! Καί δέν ξέρω ἄν μέσα στόν χῶρο τῆς ἐκκλησίας τό ἄξιος θά μποροῦσε νά ἔχει κάποιο ἄλλο νόημα ἀπό τό ἅγιος...

Στέλιος Κοῦκος

ΑΝΘΟΣ ΤΟΥ ΓΙΑΛΟΥ

Ἡ ἡλικία τῶν ἀθώων εἶναι ἡ μουσική ἐπίκληση τῆς φωνῆς σου. Εἶχες αὐτήν τήν μαγευτική ἱκανότητα τῆς τραυματισμένης εὐαισθησίας, πληγωμένης ὡς τόν λυρισμό, βίαιης ὡς τόν θάνατο, ἀπεγνωσμένης ὡς τό τρομακτικό. Ἔστρεφες τό βλέμμα σου πάντοτε στά καινούργια τραγούδια, λυπημένες μεταμορφώσεις τῶν ἀνθρώπων τοῦ καιροῦ μας, κι ἔβλεπες ὅλα τά λουλούδια νά φυραίνουν παράξενα σάν μία τρομακτική βεβαιότητα. Ἔβλεπες, λέω, *ἀνοικτὰ εἰς τὸ πέλαγος, ἔξω ἀπὸ τὰ δύο ἀνθισμένα νησάκια, τὰ φυλάττοντα ὡς σκοποὶ τὸ στόμιον τοῦ λιμένος, ἓν μελαγχολικὸν φῶς.* Μοῦ ἄρεσε νά σέ βλέπω ἀπροσδόκητη σάν μία ὁρμή πού ἔρχεται ἀπό βαθιά καί μᾶς συνεπαίρνει ἀσταμάτητα, *κάτω ἀπὸ ἕνα παλαιὸν ἐρημόσπιτον κατηρειπωμένον,* κομίζοντας τή γλυκύτατη κοινή ἱστορία μας, ἀντιφάσεις ἑνός λυμένου γόνατος στή δοξολογία τῆς ὀνομαστικῆς σου ἑορτῆς, χαμένους σέ μία ἐθιμοτυπία τῆς ὁποίας ὑπήρξαμε— *εἰς τὸ βάθος τῆς μελανωμένης εἰκόνος* — τό ἄδειο περιεχόμενο. Κάποτε, ἐπιστρέφοντας ἀπό τό παλαιό Ὠδεῖο, μοῦ τραγούδησες τό θαλασσινό τραγούδι, καταβροχθίζοντας τίς ἀρχαιότερες εἰκόνες, κουβαλώντας μέ τά χέρια σου ἀναμνήσεις ἀπό τό σπίτι τῆς πεθαμένης βασιλοπούλας. *Ἕνα λουλουδάκι ἀόρατο, μοσχομυρισμένο, φύτρωσε ἀνάμεσα στοὺς δυὸ αὐτοὺς βράχους* καί ἄλλα πράγματα πού δέν ἔβλεπαν ὅλοι *παρὰ μόνον ὅσοι ἦταν καθαροὶ τὸν παλαιὸν καιρόν, καὶ οἱ ἐλαφροΐσκιωτοι στὰ χρόνια μας.* Ἔρχεται, ἔλεγες, καί γιά μένα ἡ μέρα τῆς ἀόριστης νοσταλγίας, ἡ γιορτή τοῦ ἀλλόκοτου ὀνείρου, ὁ σπαραγμός τῆς γαμήλιας τελετῆς, τό ὑπαρκτό τέλος μακριά σου, πού μοῦ καταπονεῖ— σὰν τραγωδία—τό σῶμα.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΛΦΑΣ